

ASES X. INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS

CONFERENCE BOOK

EDITOR

Prof. Dr. NEVZAT TOPAL

ASES X. INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS

MAY 02-04, 2025
NİĞDE, TURKIYE

EDITOR: Prof. Dr. NEVZAT TOPAL

COPYRIGHT©2025

BY ASES CONGRESS ORGANIZATION PUBLISHING COMPANY
LIMITED ALL RIGHTS RESERVED. NO PART OF THIS PUBLICATION
MAY BE REPRODUCED, DISTRIBUTED OR TRANSMITTED IN ANY
FORM OR BY ANY MEANS, INCLUDING PHOTOCOPYING,
RECORDING OR OTHER ELECTRONIC OR MECHANICAL METHODS,
WITHOUT THE PRIOR WRITTEN PERMISSION OF THE PUBLISHER,
EXCEPT IN THE CASE OF BRIEF QUOTATIONS EMBODIED IN
CRITICAL REVIEWS AND CERTAIN OTHER NONCOMMERCIAL USES
PERMITTED BY
COPYRIGHT LAW.

ASES CONGRESS ORGANIZATION PUBLISHING® IT IS
RESPONSIBILITY OF THE AUTHOR TO ABIDE BY THE PUBLISHING
ETHICS RULES.

30.05.2025

ISBN: 978-625-96918-2-4

	NEGATIVE AUTOMATIC THOUGHTS AND PERCEIVED SOCIAL SUPPORT	
Dr. Leyla YILDIRIM Dr. Semra AGCABAY	REVIEW OF NEWS CHANNELS' SOCIAL MEDIA ACCOUNTS WITHIN THE AXIS OF NEW MEDIA	780
HƏSƏNOVA LEYLA ZİYAFƏT QIZI	M. FÜZULİ VƏ S.Ə.ŞİRVANİ YARADICILIĞINDAKI OXŞARLIQLAR	802
Assoc. Prof. KÖNUL ƏLƏDDİN QIZI MƏMMƏDOVA	AZƏRBAYCAN DİLİ DƏRSLƏRİNDƏ FƏNLƏRARASI İNTEQRASIYANIN TƏŞKİLİ	806
GUNEL SHEFIYEVA ELKHAN	DIFFERENCES BETWEEN SOCIAL AND ACADEMIC LANGUAGE	808
Dr. ULKER BAHSIYEVA	RESEARCH ISSUES OF THE MAGAZINES “MOLLA NASREDDIN” AND “FUYUZAT”	810
Assoc. Prof. MALAHAT OSMANOVA	THE PROBLEM OF MYTHOLOGICAL MEMORY IN THE NOVELS OF FRANZ FUHMANN AND ELCHIN	814
Assist. Prof. YEGANA ABDULLAYEVA	POSTCOLONIAL LITERATURE: THEORETICAL AND AESTHETIC FOUNDATIONS AND SPECIFIC FEATURES	816
Assoc. Prof. ƏNTİQƏ QƏHRMƏNANOVA	MƏHƏMMƏD FÜZULİ ƏDƏBİ MƏKTƏBİ-MİRZƏ ƏLƏKBƏR SABİR VƏ ƏLİAĞA VAHİD	818
Aynur Zahir qızı BƏDƏLOVA	THE POWER OF HUMAN WILL IN JACK LONDON'S STORY "LOVE OF LIFE"	823
MAMMADOVA ESMİRA FARHAD DAUGHTER	THE IMPORTANCE OF INTRODUCING CHILDREN TO WORKS OF ART AND WAYS TO WORK ON THEIR READING	826
EMIL RAUL OGLU AGAYEV	THE ROLE OF ACTIVE TEACHING IN THE METHODOLOGY OF TEACHING FINE ARTS	835
Dr. ULKER BAHSIYEVA	THE PLACE OF THE CREATIVE WORKS OF N. VAZIROV AND A. BAKIKHANOV IN THE 19TH CENTURY AZERBAIJAN LITERATURE	837
Assoc. Prof. Peri PASHAYEVA	CONTENT AND CHARACTERISTICS OF THE "AZERBAIJANI LANGUAGE" SUBJECT CONDUCTED IN COMPREHENSIVE SCHOOLS	840
Prof. Dr. BABAYEV YAQUB MƏHƏRRƏM OĞLU	PRINCIPLE OF PLOT CONSTRUCTION IN FADAI TABRIZ'S POEM "BAKHTIYARNAMA" AND ITS EFFECT ON THE MAIN IDEA AND THE CHARACTER OF CHARACTERS	844
DILARƏ ƏLİYEVA	AZƏRBAYCAN MODERNİZMİNİN ƏSAS METODOLOJİ PRİNSİPLƏRİ	851
Prof. Dr. Elman GULİYEV	SULTAN RAYEVİN HƏYATİ VƏ “DƏLİXANA” ROMANI	852
FƏRZƏLİYEVA BİKƏXANIM	RESAT NURI GUNTEKIN'S NOVEL WRITING	858
QAYIBOVA XƏDİCƏ	THE IDEAS OF PATRIOTISM IN NAMIK KEMAL'S POETRY	865

THE ROLE OF ACTIVE TEACHING IN THE METHODOLOGY OF TEACHING
FINE ARTS

TƏSVİRİ SƏNƏT FƏNNİNİN TƏDRİSİ METODİKASINDA FƏAL TƏLİMİN ROLU

EMIL RAUL OĞLU AĞAYEV

TEACHER OF THE SUBJECT COMBINATION COMMISSION "ART AND
PHYSICAL EDUCATION" OF THE AZERBAIJAN STATE PEDAGOGICAL
COLLEGE UNDER THE AZERBAIJAN STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ORCID NO: 0000-0001-9354-0839

Xülasə. Hər bir fənnin tədrisində olduğu kimi təsviri incəsənətdə də fəal təlim metodlarının rolu mühümdür. Şagirdlər yeni bilikləri müstəqil kəşf edərək yaradıcı şəxs kimi formalaşırlar. Müəllim fəal təlim metodlarından istifadə edərək şagirdi dərəcəyə cəlb etməlidir. Bu məqalədə təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında fəal təlimin rolu və mexanizmləri təhlil edilmişdir.

Açar sözlər: Təsviri sənət, fəal təlim, metodika

Abstract. As in the teaching of any subject, the role of active learning methods is important in fine arts. Students develop as creative individuals by independently discovering new knowledge. The teacher should involve the student in the lesson using active learning methods. This article analyzes the role and mechanisms of active learning in the teaching methodology of fine arts.

Keywords: Fine arts, active learning, methodology

Orta məktəblərdə şagirdlərin dərəcəyə cəlb olunmasında fəal təlimin rolu mühümdür. Bu metoddan istifadə etməklə müəllim şagirdlərlə dialoq aparır və fənnin müəyyən bir mövzusu ətrafında müzakirələrə yol açır. Təsviri incəsənət fənnində fəal təlimin rolu tədrisin təşkili, yaradıcı düşüncələrin ümumiləşdirilərək təhlilini şagirdlərdə formalaşdırır. Fəal təlimin rolunu aşağıdakı prinsiplərlə təhlil etmək olar:

- Təsviri incəsənət müəllimi tərəfindən yaradıcı düşüncənin formalaşması;
- Yaradıcı fənnə şagirdlərin tədqiqatçı kimi münasibəti;
- Şagirdlər tərəfindən təsviri sənət haqqında biliklərin müstəqil kəşfi, əldə edilməsi və mənimsənilməsi.

Təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında yeni yanaşmanın rolu əsasən yeni biliklərlə şagirdləri zənginləşdirməklə bərabər, təfəkkürü inkişaf etdirməklə bilikləri müstəqil əldə edərək, mənimsənilməsini sadələşdirməkdir. İlk növbədə şagirdlərə problemi təqdim edərək, tədqiqatçı mövqeylərini ortaya qoymaq tapşırılmalıdır. Şagirdlər təsviri incəsənətdə təqdim olunan mövzularda məqsədə nail olmaq üçün müxtəlif yolları araşdırırlar.

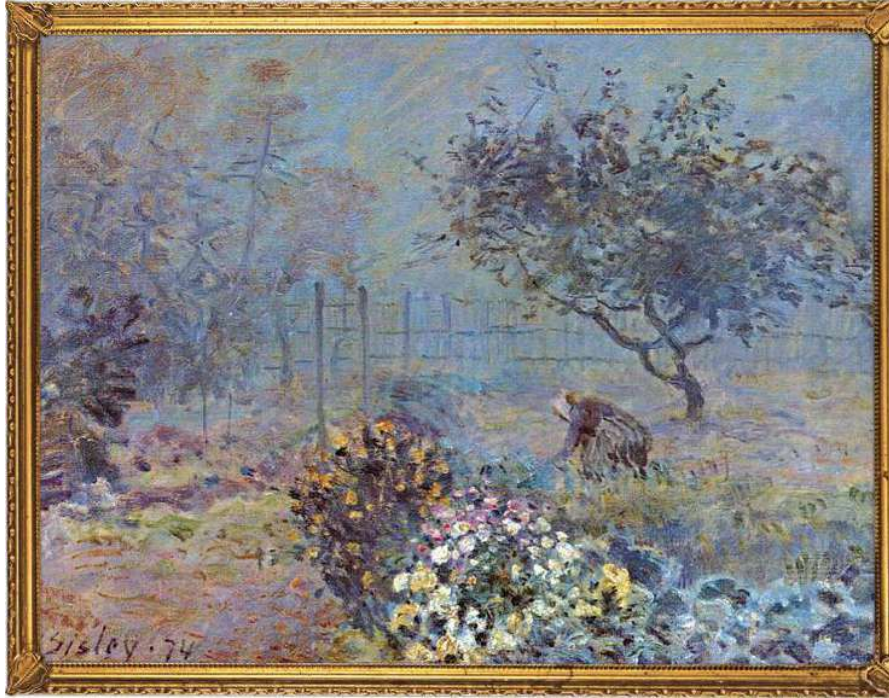
Təsviri incəsənət fənninin tədrisində problemlə vəziyyəti aşağıdakı üsullardan istifadə etməklə şagirdlərdə inkişaf etdirmək olar:

- maraqlı mövzunun təqdimatı;
- incəsənət əsərinin təhlilinə yaradıcı yanaşma;

-incəsənət əsərinin təhlilinə tənqidi yanaşma;

-şagird öz bacarığını yaradıcı formada təqdim etməlidir.

Təsviri incəsənət fənninin tədrisində müəllim dialoq və əməkdaşlığın zəruriliyindən istifadə edərək, iştirakçılarla problemləri tədqiq edə bilirlər. VIII sinifdə “İmpressionizm:təəssüratların poeziyası” mövzusunda müəllim şagirdlərlə impressionizmin yaranma səbəbləri və xüsusiyyətlərini dialoq formasında şagirdlərlə müzakirə etməlidir.

836

İLL 1. Alfred Sisley “Dumanlı səhər”

Şagirdin təsviri incəsənət fənninin tədrisinə marağını artırmaq istəyiriksə, mütləq tədqiqatçı kimi onları inkişaf etdirməliyik. Bu zaman şagird nəyi necə öyrənməyi öz üzərinə götürür və müxtəlif suallara özü cavab axtararaq, fikirlərini tamamlayır. Müəllimin fasilitator rolu isə şagirdlərə istiqamət verərək, öyrətməkdir. Müəllim şagirdlərə rəng, dizayn barəsində mövzuları öyrədərkən, onların həyatda zövqləri üçün müəyyən istiqamətlər verir.

Təsviri incəsənət müəllimi şagirdlərə psixoloji dəstək və yaradıcı baxışları, düşüncələrinə hörmət etməlidir. Şagirdlərə rəsm çəkmə zamanı onlara psixoloji dəstək verilməlidir. Onların hər bir rəsmləri müəyyən fikirlərlə psixoloji dəstəklənməlidir.

Təsviri incəsənət fənninin tədrisində fəal təlimin rolu şagirdə hörmətlə yanaşmaq, onların cavablarını diqqətlə dinləyərək, müəllimə inam və etibarını artırır.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

- 1.Veysova Z. “Fəal/İnteraktiv təlim:müəllimlər üçün vəsait”. s 11-17.
- 2.Ümumtəhsil müəssisələri üçün təsviri incəsənət dərslikləri.